

स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था, नेपाल
Independent Power Producers' Association, Nepal

News Clips

www.ippan.org.np

भेरी बबईमा साढे ९ वर्षमा ६५ प्रतिशत काम

- कोरोना महामारी, ठेक्का सम्झौतामा ढिलाइ, कामदार अभाव, समयमै अख्तियारी नआउनु, बाढीलगायत कारण आयोजनाको काममा ढिलाइ
- आयोजनाको म्याद सकिन साढे ८ वर्ष बाँकी

■ कृष्णप्रसाद गौतम (सुर्खेत)

राष्ट्रिय गौरवको भेरी-बबई डाइभर्सन बहुउद्देश्यीय आयोजनामा फन्डै साढे ९ वर्षमा ६५ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ। आर्थिक वर्ष ०७१/७२ वाट सुरु गरिएको आयोजनाको म्याद करिब साढे ४ वर्ष बाँकी छ। कोरोना महामारी, ठेक्का सम्झौतामा ढिलाइ, कामदार अभाव, समयमै अख्तियारी नआउनु, बाढीलगायत कारण आयोजनाको काममा ढिलाइ भइरहेको हो।

पहिलो चरणमा टनेल बोरिङ मेसिनबाट १२.२० किलोमिटर टनेल निर्माणको काम सकिसकेको आयोजनामा दोस्रो चरणअन्तर्गत बाँध तथा पावरहाउस निर्माण, हाइड्रो मेकानिकल, इलेक्ट्रो मेकानिकल जडान एवं निर्माणलगायत काम भइरहेका छन्। अहिले सुर्खेतको चिप्लेमा हेडवर्क्स निर्माणको काम जारी रहेको आयोजनाका सूचना अधिकारी सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर पवन अधिकारीले बताए। ६ वटा वेमध्ये दुई वटा निर्माणको काम अन्तिम चरणमा छन्। 'अरू ४ वटा वे निर्माणका लागि नदी फर्काउने तयारी भइरहेको छ,' अधिकारीले भने, 'पावरहाउस निर्माणस्थल हात्तीखोलामा स्लोप प्रोटेक्सनको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ, त्यस्तै फाउन्डेसन, कोफर्ड ड्याम, एंकर ब्लक निर्माणलगायत काम पनि धमाधम गरिरहेका छौं।'

सुर्खेतको भेरीगंगा नगरपालिकास्थित चिप्लेस्थित भेरी नदीमा बाँध बाँधेर सुरुडामाफत भेरीको पानी सुर्खेत र बर्दियाको सिमानामा रहेको बबई नदीमा खसाल्ने र फन्डै ४६ मेगावाट

विद्युत् उत्पादन गर्ने योजनासहित आयोजनाको काम भइरहेको हो। बाँध र बर्दियाको करिब ५१ हजार जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउने आयोजनाको लक्ष्य छ। कोरोनाका कारण फन्डै २ वर्ष आयोजनाको काम प्रभावित हुन पुग्यो। ३३ अर्ब १९ करोड ६६ लाख लागत अनुमान गरिएको आयोजनामा फन्डै ५७ वित्तीय प्रगति हासिल भएको छ। यसमध्ये अहिलेसम्म १५ अर्ब ५० करोड रूपैयाँ खर्च भएको छ।

यस वर्ष १ अर्ब ५९ करोड रूपैयाँ विनियोजन भएकामा माघ मसान्तसम्म ४९ करोड ७ लाख रूपैयाँ खर्च भएको सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर अधिकारीले जानकारी दिए। अबको तीन वर्षभित्र सम्बन्धी भइरहेको छ। गत वर्षको बाढीले नदीमा बाँध निर्माणमा समस्या भएकाले पनि आयोजनाको काममा ढिलाइ भएको उनले

बताए। 'अब कुनै अवरोध नआए अबको तीन वर्षभित्र सबै काम सम्बन्धी तयारी रहेको छ,' उनले भने, 'तोकिएको समयमा काम सम्बन्धी धमाधम काम पनि भइरहेको छ।' अहिले आयोजनामा फन्डै एक सय कामदारले काम गरिरहेका छन्। दोस्रो चरणका कामको जिम्मा रमण/खाडडौन जेभीले लिएको छ।

आयोजनाले उत्पादन गरेको विद्युत् उत्पादन गरेर राष्ट्रिय प्रसारणमा जोड्ने सरकारको योजना छ। तेस्रो चरणमा भेरीको पानीलाई सिँचाइमा प्रयोग गर्ने योजनासहित काम अगाडि बढाउने आयोजनाले जनाएको छ। सुर्खेतको चिप्लेमा बाँध बनाएर सुरुडामाफत प्रतिसेकेन्ड ४० घनमिटर भेरीको पानी बबईमा खसाल्ने आयोजनाको लक्ष्य रहेको सिनियर डिभिजनल इन्जिनियर अधिकारीले बताए। भेरीको पानी बबई नदीमा खसाल्ने

चिप्लेमा बाँध निर्माणको काम भइरहेको हो, जहाँ १ सय १४ मिटर लामो र १४ मिटर अग्लो ब्यारेज बनाइनेछ।

कर्णालीको सबैभन्दा ठूलो र संघीय सरकारको राष्ट्रिय गौरवको आयोजना भएकाले तोकिएको समयमा जसरी पनि सम्पन्न हुनुपर्ने नागरिक अगुवा दुर्गाप्रसाद सापकोटाले बताए। 'पहिलो चरणको काम त नमुनाकै रूपमा नेपालमै पहिलोपल्ट टनेल बोरिङ मेसिनमाफत गरियो,' उनले भने, 'त्यसैले पर्याप्त बजेट विनियोजन गरी सरकारले आयोजनाको काममा कुनै अवरोध हुन दिनुहुँदैन।' आयोजना पूरा भए कर्णालीको विकासमा पनि ठूलो सहयोग पुग्ने उनको भनाइ छ। आयोजनाको काम तोकिएको समयमा सम्बन्धी गरी प्रदेश सरकारका तर्फबाट आवश्यक समन्वय भइरहेको कर्णाली प्रदेश सरकारकी जलस्रोत तथा ऊर्जा विकासमन्त्री उर्मिला विश्वकर्माले जनाइन्।

आयोजनामा तेस्रो चरणमा हाइड्रो र इलेक्ट्रोको काम संगसंगै अन्य विद्युतीय काम पनि हुनेछन्। आयोजना सञ्चालनका क्रममा सुर्खेतको भेरीगंगा, गुर्भाकोट र लेकबेसीको ३२ हेक्टरभन्दा बढी जग्गा डुबानमा पर्ने आयोजनाको अनुमान छ। यसका लागि फन्डै ६ हेक्टर जग्गाको मुआब्जा वितरण गरिसकेको छ भने फन्डै साढे १० हेक्टर जग्गा प्राप्तिका लागि सूचना प्रकाशन गरी प्रमाणीकरणको काम गरिरहेको आयोजनाले जनाएको छ। स्वदेशी लगानीमा निर्माण भइरहेको यो आयोजनाको ०.७५ चैत १९ मा तत्कालीन प्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाले शिलान्यास गरेका थिए। ३६ अर्ब ८० करोड रूपैयाँको लागतमा आयोजना निर्माण सम्पन्न हुने अनुमान छ।

आर्थिक

हरक दृष्टि, आर्थिक कोण

आभियान

राष्ट्रिय दैनिक

तादी घ्याङफेदी जलविद्युत्को काम अघि बढ्दै

काठमाडौं (अस)। नुवाकोटको दुप्चेश्वर गाउँपालिकामा निर्माण हुने ८ मेगावाटको तादी घ्याङफेदी जलविद्युत् आयोजना अघि बढाउन विद्युत् विकास विभागले सार्वजनिक सूचना जारी गरेको छ। आयोजनाले विभागमा पेश गरेको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (आइईई) प्रतिवेदन रिपोर्टमा स्थानीयका तर्फबाट रायसुझाव भए ३५ दिनभित्र पेश गर्न विभागले चैत ३ गते सूचना जारी गरेको हो।

आयोजनाको प्रवर्द्धक कम्पनी एबीपी इनर्जी प्रालि रहेको छ। कम्पनीका सञ्चालक तथा स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरूको संस्था, नेपाल (इप्यान)का महासचिव बलराम खतिवडाले आयोजना निर्माणको अन्तिम स्वीकृतिको पर्खाइमा रहेको बताए। आयोजना निर्माणमा अन्य अवरोध नभएमा २०८३ चैत्रभित्र विद्युत् उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखिएको खतिवडाले बताए। नदी प्रवाहमा आधारित (आरओआर) आयोजनाका मुख्य मुख्य संरचनाहरू दुप्चेश्वर गाउँपालिका

वडा नं १ स्थित तादी खोलाको दायाँ किनारमा रहनेछन्।

विद्युत् विकास विभागका अनुसार आयोजनाको प्रारम्भिक वातावरणीय

स्वीकृत भएको थियो। प्रस्तावित जलविद्युत् आयोजना निर्माण तथा सञ्चालन गर्दा आयोजना स्थलमा कुनै उल्लेख्य प्रतिकूल असर पर्ने भएमा विभाग वा एबीपी इनर्जी

परीक्षण प्रतिवेदन ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयबाट २०७९ फागुन ३० मा

प्रालिको कार्यालयमा लिखित प्रतिक्रिया दिन आह्वान गरिएको छ।

तादी घ्याङफेदी जलविद्युत् आयोजनाले तादी खोलाको २ दशमलव २५ घनमिटर प्रतिसेकेण्ड पानी र ४४६ मिटर ग्रस हेडको प्रयोग गरी ८ मेगावाट विद्युत् उत्पादन गर्नेछ। आयोजनाबाट वार्षिक ४९ दशमलव ७६ गिगावाट आवर (सुकुखायाममा १६ दशमलव १७ गिगावाट आवर र वर्षायाममा ३३ दशमलव ५९ गिगावाट आवर) विद्युतीय ऊर्जा उत्पादन हुनेछ। आयोजनाका लागि आवश्यक पर्ने पानी फर्काउन तादी खोलामा २२ मिटर लम्बाइ र ४ मिटर उचाइको बाध निर्माण गरिनेछ। विद्युत् गृह १९ दशमलव ६ मिटर लम्बाइ, १६ दशमलव २ मिटर चौडाइ २१ दशमलव ७७ मिटर उचाइको विद्युत्गृहमा ४/४ मेगावाट क्षमताका दुईश्रोटा टर्बाइन रहनेछन्। आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत् आयोजनाको स्वचयाईमा जडान गरी ५ किलोमिटर लामो ३३ केभी सिंगल सर्किट प्रसारण लाइनबाट नुवाकोटकै समुन्द्रतारमा रहेको सबस्टेसनमा जडान गरिनेछ।

गौरवापत्र

सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः । सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःखभाग्जनः ।

नेपाल-चीनबिच प्रसारण लाइन निर्माणका लागि सम्झौताको तयारी

गोपालचन्द्र सुवेदी

काठमाडौं, चैत ३ गते

नेपाल र चीनबिच पहिलोपटक विद्युत् आदानप्रदानका लागि २२० केभी प्रसारण लाइन निर्माणलाई मूर्त रूप दिन तयारी तीव्र पारिएको छ । जेलड/केरुङ-रसुवागढी-चिलिमे २२० केभी प्रसारण लाइन निर्माण सुरु गर्न अध्ययन कार्यहरू अन्तिम चरणमा पुऱ्याइएको नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले जनाएको छ ।

गत असोजमा सम्पन्न प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' को चीन भ्रमणका क्रममा सो प्रसारण लाइन चीन सरकारकै अनुदानमा निर्माण गर्ने सहमति भएको थियो । सो सहमतिलाई कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित संयुक्त कार्यदलको बैठक मार्चको अन्तिम सातामा चीनमा बस्दै छ ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण र स्टेट ग्रिड कर्पोरेशन अफ चाइनाका अधिकारी सम्मिलित सो कार्यदलले आयोजनाको डिपिआर र लागत तथा निर्माण थालनीलगायतका विषयमा छलफल गर्ने छन् । प्राधिकरण प्रसारण तथा वितरण लाइन निर्देशनालयका उपकार्यकारी निर्देशक दीर्घायुकुमार श्रेष्ठको संयोजकत्वमा संयुक्त कार्यदल रहेको छ ।

चाइना इन्टरनेसनल डेभलपमेन्ट कोअपरेसन एजेन्सीमार्फत प्राप्त हुने अनुदानले नेपालतर्फ १६ किलोमिटर २२० केभी डबल सर्किट प्रसारण लाइन बन्ने प्राधिकरणले जनाएको छ ।

नेपालको विद्युत् आयातनिर्यात भारतसँग मात्रै निर्भर रहेको सन्दर्भमा चीनसँग पनि विद्युत् क्षेत्रमा साझेदारी कायम गर्न सरकारले यो परियोजनालाई पनि प्राथमिकतामा राख्दै आएको छ ।

रातामाटे-केरुङ-रसुवागढी प्रसारण लाइन

निर्माण गर्न चार सय केभी क्षमताका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सहायक कम्पनी एनडिए इन्जिनियरिङले विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन पनि तयार गरेको छ । चिलिमे हब सबस्टेसनसहित प्रसारण लाइन निर्माण भइसकेकाले १६ किलोमिटरको यो खण्ड संरचना २२० केभीमै निर्माण गर्न प्राविधिक तथा वित्तीय रूपले प्रभावकारी हुने देखिएपछि मन्त्रीपरिषदले पछि क्षमता विस्तार गर्न मिल्न गरी २२० मै बनाउन अनुमति दिइसकेको छ ।

आगामी बैठकले सोही डिपिआरको आवश्यक संशोधन गरी निर्माणमा प्रवेश गर्ने अपेक्षा प्राधिकरणका अधिकारीले गरेका छन् ।

तिब्बतको जेलडमा ५००/२०० केभी सबस्टेसन छ । सोही सबस्टेसनमार्फत नेपाल-चीन विद्युत् आदानप्रदान गर्ने गरी यो प्रसारण लाइन निर्माण गर्न लागिएको हो । चीनले नेपाल-चीन सीमा क्षेत्रमा २२० केभी प्रसारण लाइनमार्फत नै विद्युत् प्रवाह गरिरहेकाले पनि सोही क्षमताको प्रसारण लाइन बनाउने निर्णय लिन

प्राधिकरणलाई आग्रह गरेको थियो ।

कोरोना महामारीपूर्व नै यसबारे दुई पक्षीय छलफल सुरु भएको थियो तर महामारीले छलफल नै अवरुद्ध हुँदै आएकोमा प्रधानमन्त्री दाहालको चीन भ्रमणपश्चात् यो विषयले थप गति पाएको हो । नेपालतर्फ १६ किलोमिटर मात्र प्रसारण लाइन निर्माण गर्नुपर्ने भए पनि चीन खण्डमा करिब ८० किलोमिटर प्रसारण लाइन निर्माण गर्नुपर्ने छ ।

आगामी बैठकमा चीन खण्ड निर्माणको तयारीका विषयमा पनि चिनियाँ पक्षसँग छलफल हुने रातामाटे रसुवागढी केरुङ प्रसारण लाइन आयोजना प्रमुख कोमलनाथ आत्रेयले जानकारी दिनुभयो । नेपाल ५३ वटा मात्र टावर खडा गरे पुग्छ ।

तिब्बतमा हिउँदमा विद्युत् खपत उच्च हुन्छ । त्यहाँको वार्षिक विद्युत् खपत समग्र नेपालको भन्दा धेरै रहेको देखिन्छ । नेपाल र चीनबिच ऊर्जा साझेदारीका लागि दुई पक्षीय विभिन्न समझदारी भए पनि विद्युत् व्यापार सम्झौता भने भएको छैन ।